

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Damiana Belaustegi Jaio

*Mendata,
Bizkaia
(1924-2016)*

Aurkibidea

Biografia

1924ko urtarrilaren 22an jaio zen Gerrikaizko Egurrene baserrian; baina, umea zela Mendatako Gogortzara joan ziren bizitzera eta bertan bizi izan zen 29 urtera arte, Ibarruriko (gaur egun Muxika) Unda auzoko Erregene baserrira ezkondu arte. Bere aita Gerrikaizko Egurrenekoa zen eta ama Munitibarko Aldolakoa. 6 neba-arrebatatik seigarrena da bera. Umetan Berreñoko eskolara joan zen gerra denborara arte. Gerra ostean umezain ibili zen Urkitzen eta gero 3-4 urtez Etxebarrin, josten ikasi zuen bertan. 18-20 urte ingururekin etxera bueltatu eta etxerik etxe aritu zen jostun lanetan. Ibarruriko Angel Mugiragaz ezkondu ostean baserriko beharretan aritu izan zen. Hiru seme-alaba izan zituzten. Elkarrizketa honetan emakumeen arteko hika darabil Damianak.

Zintak

MDT-003

- **Proiektua:** Muxikako ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Data:** 2010-01-14
- **Iraupena:** 81 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Gerraostean jatekoa nondik atera?

- **Erref:** MDT-003/003
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:02:32. **Bukatu:** 00:04:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerraostean garia, artoa eta patata kendu egiten zizkieten, herriarentzat. Ama negarrez egoten zen, ea umeei zer eman behar zien esanez. Okindegian ogi beltza ematen zieten. Nolakoa izaten zen. Amak hura ez jateko esaten zien. Esne asko ematen zuten behiak zituztenez, non-nondik arroza ekarri eta arroz-esnea jaten zuten. Batzuek arbi-loreak batzen zituzten, jateko.

2. Berreñoko auzo-eskola

- **Erref:** MDT-003/004
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:04:05. **Bukatu:** 00:04:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Berreñoko auzo-eskolan ibili zen. Auzoko gizonak eginga zen. Ordu erdi baino gehiagoko bidea zuten eta ogitartekoa hartuta joaten ziren. Gerra sasoiaren luzaroan maistra gabe egon ziren. Amak esaten zuen neskek ez zutela eskolarik behar, baina pena zuen semeek eskola nahikoa ikasi ez izanaz.

3. Umezain eta josten

- **Erref:** MDT-003/005
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:04:57. **Bukatu:** 00:06:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Gerraostean umezain joan zen Urkitzera. Handik itzultzean, ahizpaordea (aitaren alaba) gaixorik zegoela eta harengana joan zen Etxebarrira, umezain. Luzaro egon zen han. Etxera ez itzultzeko esaten zioten. Goizean etxean lan egin eta arratsaldeetan jostera joaten zen. Etxera itzultzean, 18-20 urterekin, josten hasi zen, baina pixkanaka utzi egin zuen, beste ahizpa ezkondu ostean.</p>

4. Behiak arrastaka eramane eta eskua ebaki

- **Erref:** MDT-003/008
- **Iraupena:** 0:04:45. **Hasi:** 00:10:47. **Bukatu:** 00:15:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

Albaitaria etorri zen ganadua txertatzera eta auzoko gizon bati laguntza eskatu zion, goiko txabolara joateko. Behi batek ez zuen sartu nahi. Damianak

soka erantsi zion, baina beldurtu egin zen eta arrastaka eraman zuen. Eskuan ebaki handia egin zuen. Ez zuen basaz beterik Muxikara joan nahi, baina halaxe eraman zuten. Ospitalean odola sartu behar izan zioten. Eskua hainbestean geratu zitzaion.

5. Umetako jolasak; ortutxoak zaintzen

- **Erref:** MDT-003/013
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:20:16. **Bukatu:** 00:21:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Berreñoko eskolan zebilenean, ortutxoak edukitzen zituzten eta zeinek dotoreago ipini ibiltzen ziren. "Kubike" jolasa, ezkutatu eta topatzen. Ez du gogoan sokasaltoan zer kanta abesten zituzten.

6. Eskolara sartzera koan "Cara al sol" kantatu behar

- **Erref:** MDT-003/014
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:21:22. **Bukatu:** 00:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara sartzera koan, txapel gorria jantzita "Cara al sol" abestu behar. Berreñoko eskola txikia zen eta neska-mutilak elkarrekin egoten ziren. Maistra ona eduki zuten. Erdalduna zen. Berak ulertu ez arren, ez zituen zigortzen euskaraz berba egiteagatik. Ez zen asko joan eskolara. Anaiak gehiago joan ziren.

7. Berreñoko eskolan sukaldea eta komuna

- **Erref:** MDT-003/015
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:23:00. **Bukatu:** 00:24:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolan bi arbel eta liburuak zeuzkaten. Maistrak jan ahal izateko, sukaldetxo bat ere bazegoen, eta baita komuna ere. Beraiek eskola baino beherago zegoen Aurtentxe baserrian jaten zuten bazkaria, eta arratsaldean berriz eskolara. Asteburuetan eskolarik ez eta basahuntzen pare ibiltzen ei ziren.

8. Umeak balen bila; moroak ikusteko zain

- **Erref:** MDT-003/016
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:24:33. **Bukatu:** 00:27:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra sasoiko oroitzapenak. Balak lurrian sartzen zirela ikusita, haiek topatzen ibili ziren anaia eta biak, arriskuaz jabetu barik. Ez zitzairen ezer gertatu. Moroei buruz gauza bitxiak kontatzen zituzten eta haiek ikusteko zain egon ziren, baina ez zuen bakar bat ere ikusi. Jende askok alde egin zuen etxetik, ahal zuena gurdian hartuta. Eurei etxetik irteteko eskatu zieten milizianoek, baina denbora gutxirako izan zen.

9. Gernikako bonbardaketan hildako auzokoak

- **Erref:** MDT-003/017
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:27:58. **Bukatu:** 00:30:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gernika bonbardatu zuten egunean, ama harantz abiatu zen, arrautza otzara buru gainean hartuta. Bonbak hasi zirenean, erre kara sartu eta etxera itzuli zen. Beheragoko baserrikoak arratsaldean joaten ziren Gernikara. Gizona eta bi seme hil ziren bertan. Alaba bi egunera etxean azaldu zitzairen, noraezean. Etxe horretako kide asko hil ziren gerratean.

10. Golako erre kare n inguruan errota eta sagarrondo ugari

- **Erref:** MDT-003/019
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:30:38. **Bukatu:** 00:31:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Errota asko zeuden euren baserri ondolik pasatzen zen Golako erre kare n inguruan. Sagarrondoak ere ugari zeuden, erre kare n bi aldeetatik.

11. Etxebarrian ahizpaordearen etxean egon zeneko kontuak

- **Erref:** MDT-003/021
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:32:00. **Bukatu:** 00:34:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Gerraostean, 14 urte inguru zituela, Etxebarrian egon zen, ahizpaordearen etxean, neskame. Baserri oso handia zen eta jende asko bizi zen bertan. Zerbait ikasi nahi zuela eta josten ikastera joaten zen Damiana etxe batera. Nati zen irakaslea. Astelehenetan neskek kontu asko edukitzen zuten elkarri kontatzeko eta irakasleak ordu erdi lagatzen zien horretarako.</p>

12. Errotariari tranpak egiten laguntzen zioten

- **Erref:** MDT-003/023
- **Iraupena:** 0:03:46. **Hasi:** 00:36:15. **Bukatu:** 00:40:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Gerraostean errotak itxita egon ziren eta guardia zibilak haiek zaintzen ibiltzen ziren. Euren etxe ondoan zegoen errotara jende asko joaten zen. Errotariari laguntzen zioten tranpak egiten: zigilua jarri eta kendu, guardia zibilak zetozenean abisatu, irin-zakuak edo astoak euren etxean ezkutatu, errotariaren ordeaz aurpegia eman... Ez zuten pentsatzen, harrapatuz gero, beraiek ere errudun izango zirenik. </p>

13. Milizianoek umeentzat erretako ogia eraman

- **Erref:** MDT-003/024
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:40:01. **Bukatu:** 00:41:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Umetan amari esaten zioten ogia nahi zutela. Aldameneko etxeekin batera gari anega bat erosi, errotan eho eta gauez ogia egin zuten amak eta aldameneko andreak, umeei emateko. Baina ogia erretzeaz bat, milizianoek eraman zuten eta ogi barik geratu ziren.</p>

14. Amak errazionamenduko ogia ez jateko esaten zien

- **Erref:** MDT-003/025
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:41:17. **Bukatu:** 00:42:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerraostean garia eta artoa herrian entregatu behar izaten zituzten. Hainbat elikagai errazionamenduan ematen zituzten gerraostean. Ogia nolako eskasa izaten zen. Amak ez jateko esaten zien.

15. Kafea eta tabakoa etxean erein eta jaso

- **Erref:** MDT-003/026
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:42:44. **Bukatu:** 00:45:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Gerraostean tabakoarekin eta kafearekin larri ibili ziren. Aitak harrapatzen zuena erretzen zuen: arto-bizarrak, mahats orriak... Bai tabakoa eta bai kafea etxean erein zituzten. Kafe-landarea nolakoa izaten den. Gero txigortu egin behar eta zartaginean ez zen ondo txigortzen. Tabako landarea. Hostoak lehortu egin behar. Gerora, Albizko tabernakoek ekartzen zituzten tabakoa eta beste hainbat gauza.

16. Indabak eta taloak egunero

- **Erref:** MDT-003/028
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:46:18. **Bukatu:** 00:48:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Garai batean baserriko ohiko jatordua indabak izaten ziren. Taloak ere asko jaten ziren. Berari inoiz ez zaizkio gustatu. Txerri handiak hiltzen ziren. Goizean, taloekin batera, urdaia, zartaginean pasatuta. Denek ontzi batetik jaten zuten. Bizilagun batek horren inguruan kontatutako bizipenak.

17. Aitak abarkak eta kordelak egiten zituen

- **Erref:** MDT-003/030
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:48:12. **Bukatu:** 00:49:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Aitak larruzko abarka dotoreak egiten zituen. Geroago gorpilen gomarekin egiten ziren. Abarka-kordelak ere etxean egiten zituzten ardi-ilearekin. Ardi

gutxi batzuk bazituzten aitaren lagun batekin batera. Aitari ardi zaharra jatea gustatzen zitzaion.

18. Jaunartzea, dotore jantzita

- **Erref:** MDT-003/031
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:49:49. **Bukatu:** 00:51:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Soineko luzeak erabiltzen zituzten. Prakarik inoiz ez. Tela erosi eta harekin egiten ziren jantziak. Etxean egoten zen josten gutxi gorabehera zekien norbait. Ezagun bati jaunartzerako soinekoa nola egin zioten. Berak dotore jantzita egin zuen jaunartzea. Abadeak ontza bat txokolate eta ogia ematen zien armosutarako eta hura jateko pozik!

19. Mendatarrek egurra, doktrinara joandakoan

- **Erref:** MDT-003/032
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:51:52. **Bukatu:** 00:53:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Doktrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

<p>Jose Luis Irazola izan zen garai batean Mendatako abadea. Berreñon ez zeukaten doktrinarik eta Mendatara joaten ziren. Hangoek egurra ematen zieten. Doktrina gaztelaniaz izaten zen. Mezak, berriz, latinez. Abadea bizkarra emanda egoten zen aldarean. Sermoiak pulpitutik. Denak joaten ziren mezatara.</p>

20. Elizak emandako txartelak

- **Erref:** MDT-003/033
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:53:35. **Bukatu:** 00:54:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

<p>Jaunartzea egiteko, pazkoetan edo konfesioetarako txartela lortu behar izaten zen. Etxebarrian egon zenean, txartela lortu nahian, gertatu zitzaiena. Zer zen asko pentsatu gabe joaten ziren elizara.</p>

21. Hiletetako ohiturak

- **Erref:** MDT-003/034
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:54:45. **Bukatu:** 00:56:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

<p>Garai batean auzokoren bat hiltzen zenean, egundoko otordua egiten zen. Hiletan gorpua ez zen eliza barrura sartzen. Bezperan auzokoak elkartu eta gaubeila egiten zen. Gorpua andariak eramaten zuten elizara. Auzoko mutilak izaten ziren andariak, normalean. Etxerik etxe hiletaren abisua eman behar izaten zuten.</p>

22. Alkateak isuna, domeka arratsaldean paseatzearren

- **Erref:** MDT-003/036
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:57:32. **Bukatu:** 01:00:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Garai batean alkate "zoro" bat egon zela Mendatan dio. Dantza lotua debekatu egin zuen. Muniketa auzoan erromeria egiten zen. Damianak ez zuen hara joan nahi izaten, baina behin igande arratsaldeko mezara joan ostean, han geratu zen lagun batzuekin. Jokoan egin eta paseatu egin zuten. Alkateak ikusi egin zituen eta isuna ipini zien. Ez ordaintzea erabaki zuten.

23. Dantzan egitea ordaindu

- **Erref:** MDT-003/038
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 01:00:33. **Bukatu:** 01:01:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Mendatako alkatea aldatu zenean, erromeriak egiten hasi ziren. Soinulari onak egoten ziren. Mutilek dantzan egitea ordaindu egin behar izaten zuten leku batzuetan, San Kristobalen, adibidez.

24. Senarra nola ezagutu zuen

- **Erref:** MDT-003/039
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 01:01:27. **Bukatu:** 01:02:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Senarra Gernikan ezagutu zuen. Etxebarrira joan zenean, ahaztuta eduki omen zuen, baina handik itzulitakoan, berriz elkartu ziren. Muniketako lagunak bitartez ezagutu zuen. Gernikara plazara edo egun berezietan bakarrik joaten ziren.

25. Gernikako, Zornotzako eta Durangoko azoketara saltzera

- **Erref:** MDT-003/040
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 01:02:23. **Bukatu:** 01:05:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Gernikako plazara joaten ziren saltzera astelehenetan. Astoak plaza barrenean lotzen zituzten. Garai hartan eramandako guztia saltzen zen. "Regaterak" ere etortzen ziren Bilbotik. Durangoko azoka izaten zen onena. Larunbatetan izaten zen eta jende gehien bertan ibiltzen zen. Domeketan Zornotzara. Asteazken zehar ere batzuetan joaten ziren azokara.

26. Etxebarriko lagunekin inguruko erromerietara

- **Erref:** MDT-003/044
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 01:07:16. **Bukatu:** 01:08:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Emakumezkoak ez ziren tabernara joaten. Etxebarrian egon zenean, lagun zaharragoak zituen. Elgoibarko San Migel auzoko erromeriara eta Eibarko Arratera joaten ziren. Hango erromeriak alaiagoak zirela dio.</p>

27. Hirugarren deiunea bota orduko, aita hil

- **Erref:** MDT-003/046
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 01:10:00. **Bukatu:** 01:12:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aita gaixorik zebilen, baina hobeto zegoela pentsatuta, ezkontzea erabaki zuen. Garai hartan "deixune" (deiunea) bota behar izaten zen elizaz ezkontzeko. Aita gaizki sentitzen hasi zen eta hirugarren deia bota orduko hil zen. Abadeak ezkontza geldiarazi eta gutxienez hiru hilabetean ezin zela ezkondu esan zion. Handik 3-4 hilabetera Urkiolan ezkondu ziren. Lehenengo gaia Gasteizen pasa zuten.

28. Ezkondu zenean, arreoan bi gurdikada

- **Erref:** MDT-003/047
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 01:12:14. **Bukatu:** 01:13:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Ezkondu zenean arreoan eraman zuen Ibarrurira (Muxikara): bi gurdikada handi. Goiko bidea ez zegoen eta sororik soro joan behar. Logela bat, arropak eta etxerako gauzak eraman zituen.</p>

29. Ferratzailea Aulestitik Mendatara eguenetan

- **Erref:** MDT-003/048
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 01:13:26. **Bukatu:** 01:14:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Artisauak

Laburpena:

Uztargileak ibiltzen ziren baserririk baserri uztarriak egiten. Ganaduarentzat ferrak egiten zituztenak ere baziren. Mendatara Aulestitik joaten zen ferratzailea eguenetan.

30. Abade eta fraideen aurrean belaunikatu eta muin eman

- **Erref:** MDT-003/049
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 01:14:29. **Bukatu:** 01:17:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikak eta sasimedikak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>Gernikako on Pako medikua joaten zen Mendatara. Hilean hainbeste kobratzen zuen. Berorika hitz egiten zioten. Abaderen batekin edo fraideren batekin topo eginez gero, aurrean belaunikatu eta kordeletan muin eman behar izaten zieten. Fraideak artoa edo garia batzen. Inguruetan ez du ezagutu soroak bedekatzeari, baina Markinan bai. Soroan gurutzeak nola ipintzen ziren.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com